

PLAGËT E LIRISË

Dikush blen rrip lëkure të një farë gjatësie për të lidhur qenin e tij. Të tjerë pëlqejnë rripa automatikë, që mblidhen me buton rreth rrotullës. Ti e lë qenin të shkojë nga të dojë, veçse je po ti që vendos kur ai duhet të kthehet sërish. E lashë të lirë qenin tim. Bëri nja dy-tri xhiro e më pas u kthye mbuluar nga plagët, kështu që tani kam vendosur ta lë të lirë, por vetëm brenda oborrit tim. Qeni im u leh ketrave në mbrëmjet me hënë. Që të ngrohemi në dimër, na duhet të mbledhim dru për zjarr e t'i stivojmë ato pranë gardhit në oborr, kështu që qeni kërcen mbi drunj e del sërish jashtë. E kur kthehet është sërish me plagë. Për qenin tim, që dëshiron të jetë i lirë, qoftë edhe me plagë.

MAZOKIST

Sepse që të vegjël ne durojmë dhimbje. Ndoshta me përjashtim të dhimbjeve të lindjes, që nënat tonë provojnë. Ja përse dhimbjet e lindjes janë aq të forta. Gjersa lëvozhga e arrës të nxihet, derisa ajo të forcohet, derisa kurora të mos jetë më e gjelbër. Derisa të mos na i lerosë më gishtërinjtë. Derisa t'i largohet ithtësia. Derisa të shkojnë shumë muaj, stinë, që dikush ta thyej arrën. Rënë pak më parë prej trastës të gjyshit. Sepse tani është thjesht një lëvozhgë – relikte e vërtetë, arra. Nga një metër e gjashtëdhjetë, tashmë është katandisur, thjeshtë gjashtëdhjetë. Ja pse ne jemi mazokistë. Brenda vetes.

ME FLATRA E DHËMBË

Ku qëndron ndryshimi? Tek mungesa e dhëmbëve apo e pendëve? Vetëm njerëzit, mendoj, lindin pa dhëmbë dhe gjatë gjithë jetës ëndërrojnë flatra. Djajtë dhe engjëjt duhet ta kenë sajuar këtë. Dikujt i kanë rënë fare dhëmbët, disave vetëm ato u mbeten. Vetëm nëse je kërkues thesaresh mund ta kuptosh një gjë të tillë. Tek asnjëri nuk zbulova flatra. Me rrënjë të mbetura nëpër gojë, po; rrënjë që ia nxorën shpirtin gjyshes sime të gjorë, e palosën dysh nga dhimbjet – brumbulli i plehut. Kur e varrosëm me dy lule shëngjergji, kur, një fije bari u përplot nga vaditja e përditshme, vetëm atëhere i pashë. Sesi rriteshin të tejdukshme.

STACIONE TË VEGJËL

Si hijet duhet të jemi, që shtrihen nën dritat e rrugës apo nën rrezet e diellit, që fillojnë prej shputës së këmbëve, por edhe prej së larti – vetë ne jemi drejtimi i vetvetes. Duhet ta ndajmë së bashku dritën veç mos u ndal, vazhdo. Jo fundi, po drejtimi është i rëndësishëm. Edhe kur ulemi nën hardhi, hija e larme e së cilës, kaq e ngjashme me tatëpjetën dhe muzgun, cicërimat, lehjen, duhet të jetë një gur përgjatë rrugës, ku ulesh e pushon. Sa histori jete dhe vdekje! Mbërritja është si ata stacionet e vegjël ku treni nuk qëndron më shumë se tre minuta.

DITA

Dita fillon rozë si byçka e një bebeje. Me butësi dhe aromë pushi. Me qumështin përreth gojës. Me pushin sipër kokës. Gëlltit veç pak pështymë. Dita ngryset bashkë me cicërimat e zogjve. Ndonjëherë, nëse është djalë, në të kaltër. Pelena prej pambuku safi. Por ne as e imitojmë dhe as nuk bëjmë dot si ajo. Nuk i japim lodra prej gome për të kruajtur dhëmbët. Dita, e vetmuar si fëmijë i braktisur përballë jetimores, rri e pret mos ndokush kalon ta marrë e ta nxjerrë tek lajmet. Shpresojmë që prindërit të vijnë e ta marrin sërish.

GJESTI I SHTATË

Gishtin në buzë, kur ti nuk do të zgjosh dikë apo kur mësuesi kalon aty pranë. Ai vë gishtin në buzë kur iu thotë nxënësve të mbajnë qetësi. Apo kur do t'ju thotë qepeni gojën. Por ajo që më intrigon më shumë është mënyra se si e ul poshtë gishtin, se si e largon atë nga buzët. Pasi ka pllakosur heshtja. Disa thjesht kanë humbur duart, të tjerë e shtrijnë atë për të treguar diçka, të tjerë e zgjasin atë më shumë se ç'e kanë. E një shkrydhje gishtash, kënaqësi që vjen prej lodhjes së një gjesti të pazakontë. Në këtë mënyrë ikonografët bizantinë i pikturuan ata. Shenjtorët.

SHKËNDIJË ELEKTRIKE BRENDA NESH

Midis kofshëve dhe qiellzës shtrihet një tel. Një tel ku të gjithë organet qëndrojnë të varur si rrobat. Pantallona me të dyja këmbët, korse, shami hundësh të përmasave të ndryshme. Sapo fryn një shkullm ere, format shprishen dhe të gjitha bien poshtë. Ky është një tel që përcjell energji, dhe në çdo skaj një gjuhëz e vogël. Ndonjëherë, kur ndodh qark i shkurtër, fusha elektrike i nxjerr diçka jashtë përdorimit. Ata hapin kapakun e sahatit elektrik mbërthyer në mur, shikojnë plumbosjen, dhe ti për këtë paguan. Nëse nuk do të paguash, ta lanë telin të shtrirë përtokë.

TË DUA TË ÇLODHUR

Dua të të shter si një re blu që sapo zbraz gjithë shin që kish, si një konjak i vjetër, si kërmillit që i është thyer guaska, i cili e zbret gjithnjë shumë ngadalë tatëpjetën, si rroba që teren për shumë kohë në tel, si duart me njolla të një plake, kërkoj çlodhjen blu të resë, që varet mbi kokën time, ndërsa pres në ndonjë semafor me të kuqe dhe fryn erë e ngrohtë, që sjell gjethet- borëshkrirëse, e fundit për këtë pranverë, dhe ne qëndrojmë ulur me mëngë të shkurtra kafeneve, kërkoj çlodhjen tënde, mushkëri e copëtuar.

Përktheu nga anglishtja Silvana LEKA

THE DAY

The day dawns rosy a baby's bottom. Soft and smelling of fluff. With yellow around its mouth. And down on its little head. Only one small cloud of saliva as it sucks. The day dawn with birds cooing. Sometimes, if it's a boy, in blue. Nappies of pure cotton. But we neither teach it nor mimic it. We do not give it rattles or teething rings. The day, lonely as an abandoned baby in front of an orphanage, waits for some to pass, to take a fancy to it, finally to show it on the news. Let's hope the parents have it back.

THE SEVENTH GESTURE

With finger on mouth, when you do not want to wake someone or the teacher walks in. He puts a finger to his mouth when he wants to quieten the class. Or he tells you straight to shut up. But what intrigues me most is the way it slides down, pulls away from lips. After you've imposed the silence. Some just loosen their hand, other draw it out to point, others hold it longer like this. And a fold in the fingers, bliss from the tiredness of the unwonted gesture. This is how the Byzantine iconographers first painted them. The saints.

THE SPARK IN US

There is a wire between the thighs and palate. A wire on which the organs are hung like laundry. Trousers with their two legs, corsets, handkerchiefs of various sizes. In a gust of wind the line comes undone and they all fall down. There is a wire that conduct electricity, and at each end a small tongue. Sometimes there's a short circuit and the electricity board sends someone out. They open the door of the meter affixed to the all, check the seals, you pay up. If you do not wish to pay, they lay your wire underground.

I WANT YOU EXHAUSTED

I want you exhausted like a blue cloud which has just stopped raining, like a mature brandy, like a snail whose shell has been broken, which ever so slowly descends a steep slope, like laundry which dried long ago, like an old woman's mottled hands, I want you exhausted like a blue cloud hanging over me, I wait at a red light and a warm spring breeze rises, melting the snow, sifting the leaves, and we sit in short sleeves at the café tables, I want you exhausted like a sliced liver.

THE WOUNDS OF FREEDOM

Some buy leather leads for dogs of definite length. Others prefer automatic leads with a real. You let the dog run at will but you decide when to retrieve it. I set mine free. But two or three times it run away and came back covered in wounds, so now I set it free but only in my yard. My dog howls at the squirrels, in the evening at the moon. And when we pile firewood next to the fence it climbs up and jumps over it. And again comes back with wounds. After that I decide to keep it on a chain. For my dog to be free of wounds.

MASOCHISTS

Because from an early age we endure pain. Expect for birth perhaps, which our mothers bear. And that's why birth pangs are so strong. Until the walnut's husk darkens, until it hardens, until the green outer covering falls away. Until it no longer dirties our fingers. Until the bitterness loses its taste. Until many months, seasons go by and someone cracks open the walnut. Fallen before from your grandfather's sack. Because it is hollow – a real relic, the nut. From a metre sixty to a mere sixty. That's why we are masochists. Inwardly.

WITH WINGS AND TEETH

Where is the difference? Is it in the lack of plumage or of teeth? Only people, I think, are born without teeth and all their life hope for wings. Demons and angel must have created them. Some lose their teeth, others only have teeth left. If you're a treasure-hunter, you'll understand. But I never found anyone with wings. Only with *shards*, which tormented my grandmother and bent her double – dung-beetle? When we buried her with two lilies of the *valley*, when a grassblade *welled* up from the sprinkling, I saw them. Growing transparent.

SMALL STATION

Like shadows we must be, stretching under the street lamps or under the slating rays of the sun, starting from the feet but also above – we are our own way. We must share the light but not stop, go on. Not the end but the direction is important. And when we sit under a vine, whose dappled shade so resembles the dawn and dusk, birdsong, a dog's bark, it must be a stone along the way, where we sit and rest. Such stories of life and death! The arrival is like those small stations at which the train stops for no more than three minutes.